

Unitat 2. De bona família

<i>Les relacions familiars</i>		
Parentius Marit - muller Home - dona Exmarit - exmuller Pare - mare Padrastre - madrastra Fill – filla Orfe - òrfena Padrí - padrina Fillol - fillola Oncle - tia Nebot - neboda Cosí - cosina Cunyat – cunyada	Sogre – sogra Gendre – nora/ jove Consogre - consogra Avi - àvia (iaio -iaia) Besavi - besàvia Rebesavi – rebesàvia Net - neta Besnet - besneta Rebesnet - rebesneta Nuvi - núvia Xicot - xicota Promès - promesa Germà - germana	Estat civil Casat - casada Divorciat - divorciada Vidu - vídua/viudo - viuda Solter - soltera Separat - separada

1. Llegeix les frases i encercla la resposta correcta: veritat (V) o fals (F):

1	Els pares dels teus pares són els teus avis.	V	F
2	La dona del meu germà és la meva tia.		
3	Jo soc la neta dels meus avis		
4	Una sogra diu: «El meu gendre s'ha casat amb la meva filla».		
5	Els fills del meu oncle són els meus nebots.		
6	Les meves cosines són les filles dels meus tiets.		
7	La meva cunyada és la dona del meu germà.		

2. Com aneu amb els noms de parentiu? Escriviu al costat de cada definició la paraula que correspongui:

- _____ : persona que, per mort, ha perdut el seu cònjuge i no s'ha tornat a casar.
- _____ : germana d'un cònjuge respecte a l'altre.
- _____ : la dona respecte als fills.
- _____ : persona respecte del seu pare o de la mare.
- _____ : mare del pare o de la mare.
- _____ : la dona respecte a la seva sogra.
- _____ : filla d'un fill.
- _____ : germà del pare.
- _____ : el pare del marit.
- _____ : persona considerada en relació amb els seus padrins.
- _____ : pare de l'avi o de l'àvia.

3. Relaciona els mots que puguin tenir un significat semblant o idèntic:

1	pares
2	esposa
3	xicot
4	promesa
5	espòs
6	jove
7	fill gran

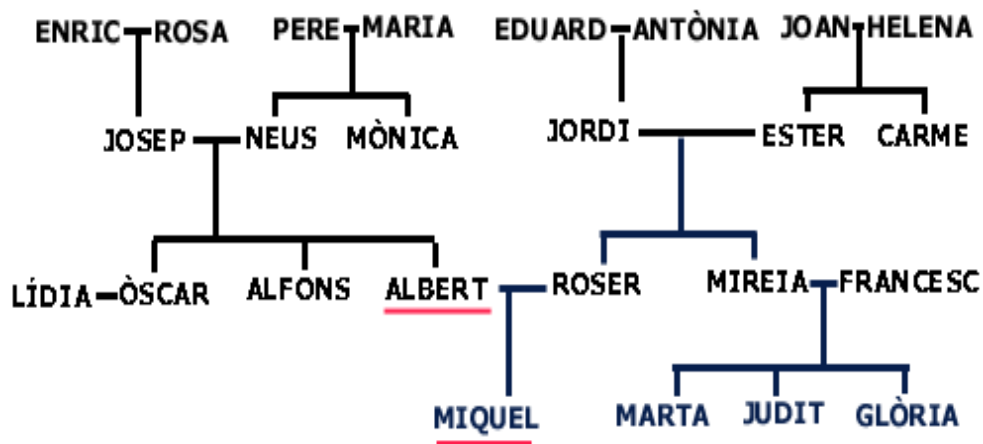
a	promès
b	nora
c	hereu
c	progenitors
e	muller / dona
b	xicota
g	marit

ELS POSSESSIUS

Possessius tòncics

	Singular		Plural	
	Masculí	Femení	Masculí	Femení
1a pers. sing.	el meu	la meva	els meus	les meves
2a pers. sing.	el teu	la teva	els teus	les teves
3a pers. sing.	el seu	la seva	els seus	les seves
1a pers. pl.	el nostre	la nostra	els nostres	les nostres
2a pers. pl.	el vostre	la vostra	els vostres	les vostres
3a pers. pl.	el seu	la seva	els seus	les seves

Els possessius s'usen davant o darrere del nom que determinen. Quan van davant, han d'anar acompanyats de l'article determinat: **el meu ordinador**, **la teva companya**, **els teus llibres**, etc.

4. Completa les frases següents, tot consultant l'arbre genealògic a la vista:L'ALBERT SOC JO

1. La Roser és la meva _____.
2. L'Òscar i l'Alfons són els meus _____.
3. La Lídia i la Mireia són les meves _____.
4. En Francesc és el meu _____.

5. La Marta, la Judit i la Glòria són les meves _____.
6. En Josep és el meu _____.
7. La Neus és la meva _____.
8. La Mònica és la meva _____.
9. En Jordi i l'Ester són els meus _____.
10. Jo soc el _____ d'en Jordi i l'Ester.
11. Els meus pares, en Josep i la Neus, són els _____ de la Roser, la meva dona; així doncs, la Roser és la seva _____.
12. L'Enric, la Rosa, en Pere i la Maria són els meus _____, la Maria la meva _____, en Pere el meu _____. Jo soc el seu _____.

I ara caldrà que empris els possessius tònic abans del nom de parentiu:

EN MIQUEL SOC JO

1. L'Albert és el _____.
2. La Roser és la _____.
3. La Marta, la Judit i la Glòria són les _____. Són filles de la Mireia i en Francesc.
4. L'Alfons i l'Òscar són els _____. La Mireia és la _____.
5. Les meves cosines, la Marta, la Judit i la Glòria, són les _____ d'en Jordi i de l'Ester.
6. Tinc quatre _____ –l'Enric, en Pere, l'Eduard i en Joan– i quatre _____: la Rosa, la Maria, l'Antònia i l'Helena. Jo soc el _____ de tots.

5. Completa aquestes frases amb els possessius corresponents:

- a) Jo estimo molt **els teus** germans (de tu).
- b) Jo conec _____ germana (d'ella).
- c) _____ (de mi) fill té una malaltia rara.
- d) _____ (de nosaltres) cotxe s'ha avariat.
- e) No puc suportar _____ manies (de vosaltres).
- f) Vull que em donin _____ adreça (d'elles).
- g) Quin és _____ problema (de vosaltres)?
- h) _____ (de nosaltres) recomanació és senzilla: abandoneu el negoci.
- i) Estic content d'haver-me trobat amb _____ amigues (de vosaltres).
- j) _____ (de mi) obstacle principal és la peresa.

POSSESIUS ÀTONS

	Singular		Plural	
	masculí	femení	masculí	femení
1a persona	mon	ma	mos	mes
2a persona	ton	ta	tos	tes
3a persona	son	sa	sos	ses

Els possessius àtons només s'utilitzen amb alguns **noms de parentiu**: *mon pare, ma mare...* i en algunes expressions estereotipades, com *ma vida, ta casa, Sa Majestat, Sa Santedat...*

6. Substitueix els possessius tòncics d'aquestes oracions per possessius àtons:

- La meva vida és molt divertida. **Ma** vida...
- La seva mare ja ha rebut el pagament de l'assegurança. _____
- No ho diguis al seu pare perquè acabarà deprimint-se. _____
- La teva germana encara no ha sortit de classe. _____
- M'ha dit el teu pare que vagis de seguida a casa. _____
- Els meus germans són tots uns pesats. _____
- Demà demanarà diners a les seves cosines. _____
- Com no els ho ha de dir, als seus pares! _____
- La teva tia Maria, la d'Elx, t'ha deixat un encàrrec. _____
- Durant aquest mes hi haurà obres a la meva casa. _____
- La meva mare ja s'ha jubilat. _____
- Clàudia, la teva neboda, t'ha telefonat. _____

PRONOMS REFLEXIUS

Els pronoms reflexius que es veuran a continuació fan referència a les tres persones del singular. Així doncs tenim diverses formes depenent de la posició que ocupin respecte del verb:

em, et, es: si va davant d'un verb que comença per consonant

Em dones el llapis d'en Miquel/ Et poses l'abric/ Es posa l'abric

me, te, se: davant d'un altre pronom

Me la va donar la Maria, la targeta/ Te la va donar la Núria/ Se la va comprar ella

m', t', s': davant d'un verb que comença per vocal

M'agraden les maduixes ben madures/ T'agrada la pintura/ S'acomoda al sofà

-me, -te, -se: darrere d'un verb que acaba en consonant o diftong

Va tornar-me la moto amb una avaria / Va tornar-te el jersei brut! Va tornar-se ximple

Agafeu-me fort!

'm, 't, 's: darrere d'un verb que acaba en vocal

Dona'm la mà, Joan! / Dona't un temps per oblidar-ho! Doni's el tomb, si us plau!

7. Omple els buits amb: em, me (-me), m', 'm

- No _____ agraden les flors.
- Dona _____ aquell llapis.
- _____ la va regalar la Núria.
- _____ sembla que ja són aquí.
- No sé pas què va dir _____.
- Ja _____ han fet la fotografia.
- Jo _____ amagaré aquí.
- No vols dir _____ res?
- Compreu _____ un ram de flors!
- Explica _____ una altra rondalla.

8. Fes el mateix amb: et, te (-te), t', 't

- Per què _____ enfades?
- Fes _____ un altre vestit.
- Quan _____ la vas comprar?
- Queda _____ els diners.
- No vulguis fer _____ el graciós.
- Quan _____ cridi, vine de seguida.
- Qui _____ l'ha regalat?
- Ja _____ vaig dir que no era ell.
- Ningú no _____ obliga a venir.
- Jo ja vaig perdonar _____.
- Disfressa _____ més bé.

9. Fes el mateix amb: es, se (-se), s', 's

- Sempre _____ constipava.
- Aquella camisa, no _____ la posava mai.
- No volia despullar _____.
- Recordi _____ de mi.
- No _____ atrevia a dir res.
- Posi _____ aquesta corbata.
- Ui, quan _____ enfada.
- Quan _____ barallaven, cridaven.
- Ha vingut, però ell ni _____ l'ha mirat.
- Trigava molt a adormir _____.

ELS NUMERALS**Numerals cardinals**

0 zero	11 onze	vint-i-un,...	60 seixanta
1 u, un, una	12 dotze	22 vint-i-dos,	70 setanta
2 dos, dues	13 tretze	vint-i-dues	80 vuitanta
3 tres	14 catorze	23 vint-i-tres	90 noranta
4 quatre	15 quinze	30 trenta	100 cent
5 cinc	16 setze	31 trenta-u, trenta-un, -una	200 dos-cents
6 sis	17 disset	32 trenta-dos	1.000 mil
7 set	18 divuit	trenta-dues...	2.000 dos mil
8 vuit	19 dinou	40 quaranta	1.000.000 un milió
9 nou	20 vint	50 cinquanta	
10 deu	21 vint-i-u,		

Numerals ordinals

1r / 1a primer / primera
2n / 2a segon / segona
3r / 3a tercer / tercera
4t / 4a quart / quarta
5è / 5a cinquè / cinquena
6è / 6a sisè / sisena
7è / 7a setè / setena

8è / 8a vuitè / vuitena
9è / 9a novè / novena
10è / 10a desè / desena
11è/11a onzè/ onzena
12è/12a dotzè dotzena
13è/13a tretzè / tretzena
14è / 14a catorzè / catorzena ...

El **GUIONET** és la característica dels números que genera més confusió a l'hora d'escriure.

Però hi ha un truc que va molt bé, la regla mnemotècnica **D-U-C**, que vol dir, **D (desenes, dues xifres), U (unitats, una xifra) i C (centenes, tres xifres)**. Quan la tenim memoritzada, visualitzem on estan els guions i això vol dir:

D-U: Entre desenes i unitats posem guionets. Ex: 41- quaranta-u.

U-C: Entre unitats i centenes posem guionets. Ex: 203- dos-cents tres.

'D' representa les desenes, 'U' les unitats i 'C' les centenes. Només posem guionet entre Desenes i Unitats (*vint-i-u, trenta-dos, cinquanta-sis, setanta-nou...*) o entre Unitats i Centenes (*dos-cents, tres-centes...*)

PRACTICA!

- **Quin any vas néixer?**
- **Quants anys tens?**
- **Quin ha sigut el millor any de la teva vida?**
- **Quin any vas enamorar-te per primer cop?**
- **Quantes vegades has sortit del teu país?**
- **Quin any vas començar a aprendre català?**
- **Quants diners vols guanyar cada mes?**
- **Quantes vegades rius cada dia?...**

ALGUNES VARIACIONS DIALECTALS:

- En valencià el número 8 és HUIT. Per tant també ens podem trobar les formes: DÍHUIT, HUITANTA, HUIT-CENTS...

- En valencià l'accent de la 'e' dels ordinals és tancat: CINQUÉ, SISÉ...

- En balear, alguerès i en alguns llocs de la Franja d'Aragó 17 i 19 es diuen DESSET i DENOU. En balear també fan servir DEVUIT.

- En balear són freqüents les formes ordinals llatinitzades: QUINT, SEXT, SÈPTIM i OCTAU.

- En septentrional utilitzen les variants DESASSET, DESAVUIT i DESANOU.

Aquí teniu un web d'utilitat on us escriuran qualsevol número del zero al mil bilions: <http://www.dilc.org/numeros.php>

10. Escriviu els preus següents:

a) 16 euros: _____

b) 27 euros: _____

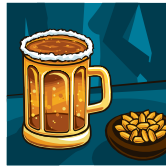
c) 0,5 euros: _____

d) 49 euros: _____

- e) 602 lliures: _____
- f) 3.717 lliures: _____
- g) 58.223 lliures: _____
- h) 465.772 lliures: _____
- i) 1.864.316 lliures: _____
- j) 22.442.019 lliures: _____

11. Quin creieu que pot ser el preu d'aquestes coses? Trieu un company i poseu-vos-hi d'acord:

_____

12. REPÀS DE VOCABULARI. Digues el nom de cada membre de la família:

SOLUCIONS

1. Llegeix les frases i encercla la resposta correcta: veritat (V) o fals (F):

1	Els pares dels teus pares són els teus avis.	V	F
2	La dona del meu germà és la meva tia.		✓
3	Jo soc la neta dels meus avis	✓	
4	Una sogra diu: «El meu gendre s'ha casat amb la meva filla».	✓	
5	Els fills del meu oncle són els meus nebots.		✓
6	Les meves cosines són les filles dels meus tiets.	✓	
7	La meva cunyada és la dona del meu germà.	✓	

2. Com aneu amb els noms de parentiu? Escriviu al costat de cada definició la paraula que correspongui:

Viuda/vídua: persona que, per mort, ha perdut el seu cònjuge i no s'ha tornat a casar.

Cunyada: germana d'un cònjuge respecte a l'altre.

Mare: la dona respecte als fills.

Fill/filla: persona respecte del seu pare o de la mare.

Avi/àvia-iaio/iaia-padrí-padrina: mare del pare o de la mare.

Nora-jove: la dona respecte a la seva sogra.

Neta: filla d'un fill.

Oncle: germà del pare.

Sogre: el pare del marit.

Fillol/fillola: persona considerada en relació amb els seus padrins.

Rebesavi: pare de l'avi o de l'àvia.

3. Relaciona els mots que puguin tenir un significat semblant o idèntic:

1-c

2-e

3-a

4-b

5-g

6-b

7-c

4. Completa les frases següents, tot consultant l'arbre genealògic a la vista:**L'ALBERT SOC JO**

- La Roser és la meva **esposa/muller/dona**.
- L'Òscar i l'Alfons són els meus **germans**.
- La Lídia i la Mireia són les meves **cunyades**.
- En Francesc és el meu **cunyat**.

5. La Marta, la Judit i la Glòria són les meves **nebodes**.
6. En Josep és el meu **pare**.
7. La Neus és la meva **mare**.
8. La Mònica és la meva **tia**.
9. En Jordi i l'Ester són els meus **sogres**.
10. Jo soc el **gendre** d'en Jordi i l'Ester.
11. Els meus pares, en Josep i la Neus, són els **sogres** de la Roser, la meva dona; així doncs, la Roser és la seva **nora/jove**.
12. L'Enric, la Rosa, en Pere i la Maria són els meus **avis-iaios**, la Maria la meva **àvia/iaia**, en Pere el meu **avi-iaio**. Jo soc el seu **net**.

I ara caldrà que empris els possessius tònic abans del nom de parentiu:

EN MIQUEL SOC JO

1. L'Albert és el **meu pare**.
2. La Roser és la **meva mare**.
3. La Marta, la Judit i la Glòria són les **meves cosines**. Són filles de la Mireia i en Francesc.
4. L'Alfons i l'Òscar són els **meus oncles**. La Mireia és la **meva tia**.
5. Les meves cosines, la Marta, la Judit i la Glòria, són les **netes** d'en Jordi i de l'Ester.
6. Tinc quatre **besavis**, l'Enric, en Pere, l'Eduard i en Joan- i quatre **besàvies**: la Rosa, la Maria, l'Antònia i l'Helena. Jo soc el **besnet** de tots.

5. Completa aquestes frases amb els possessius corresponents:

- a) Jo estimo molt **els teus** germans (de tu).
- b) Jo conec **la seva** germana (d'ella).
- c) **El meu** (de mi) fill té una malaltia rara.
- d) **El nostre** (de nosaltres) cotxe s'ha avariat.
- e) No puc suportar **les vostres** manies (de vosaltres).
- f) Vull que em donin **la seva** adreça (d'elles).
- g) Quin és **el vostre** problema (de vosaltres)?
- h) **La nostra** (de nosaltres) recomanació és senzilla: abandoneu el negoci.
- i) Estic content d'haver-me trobat amb **les vostres** amigues (de vosaltres).
- j) **El meu** (de mi) obstacle principal és la peresa.

6. Substitueix els possessius tònic d'aquestes oracions per possessius àton:

- a) La meva vida és molt divertida. **Ma** vida...

- b) La seva mare ja ha rebut el pagament de l'assegurança. **Ma mare**
- c) No ho diguis al seu pare perquè acabarà deprimint-se. **Ton pare**
- d) La teva germana encara no ha sortit de classe. **Ta germana**
- e) M'ha dit el teu pare que vagis de seguida a casa. **Ton pare**
- f) Els meus germans són tots uns pesats. **Mos germans**
- g) Demà demanarà diners a les seves cosines. **Ses cosines**
- h) Com no els ho ha de dir, als seus pares! **Tos pares**
- i) La teva tia Maria, la d'Elx, t'ha deixat un encàrrec. **Ta tia**
- j) Durant aquest mes hi haurà obres a la meva casa. **Ma casa**
- k) La meva mare ja s'ha jubilat. **Ma mare**
- l) Clàudia, la teva neboda, t'ha telefonat. **Ta neboda.**

7. Omple els buits amb: **em, me (-me), m', 'm**

- No **m'**agraden les flors.
- Dona'**m** aquell llapis.
- **Me** la va regalar la Núria.
- **Em** sembla que ja són aquí.
- No sé pas què va dir-**me**.
- Ja **m'**han fet la fotografia.
- Jo **m'**amagaré aquí.
- No vols dir-**me** res?
- Compreu-**me** un ram de flors!
- Explica'**m** una altra rondalla.

8. Fes el mateix amb: **et, te (-te), t', 't**

- Per què **t'**enfades?
- Fes-**te** un altre vestit.
- Quan **te** la vas comprar?
- Queda'**t** els diners.
- No vulguis fer-**te** el graciós.
- Quan **et** cridí, vine de seguida.
- Qui **te** l'ha regalat?
- Ja **et** vaig dir que no era ell.
- Ningú no **t'**obliga a venir.
- Jo ja vaig perdonar-**te**.
- Disfressa'**t** més bé.

9. Fes el mateix amb: **es, se (-se), s', 's**

- Sempre **es** constipava.
- Aquella camisa, no **se** la posava mai.
- No volia despullar-**se**.
- Recordi'**s** de mi.
- No **s'**atrevia a dir res.
- Posi'**s** aquesta corbata.
- Ui, quan **s'**enfada.

- Quan **es** barallaven, cridaven.
- Ha vingut, però ell ni **se** l'ha mirat.
- Trigava molt a adormir-**se**

10. Escriviu els preus següents:

- a) 16 euros: **setze**
- b) 27 euros: **vint-i-set**
- c) 0,5 euros: **zero amb cinquanta / mig euro / cinquanta cèntims**
- d) 49 euros: **quaranta-nou**
- e) 602 lliures: **sis-centes dues**
- f) 3.717 lliures: **tres mil set-centes disset**
- g) 58.223 lliures: **cinquanta-vuit mil dues-centes vint-i-tres**
- h) 465.772 lliures: **quatre-centes seixanta-cinc mil set-centes setanta-dues**
- i) 1.864.316 lliures: **un milió vuit-centes seixanta-quatre mil tres-centes setze**
- j) 22.442.019 lliures: **vint-i-dos milions quatre-centes quaranta-dues mil dinou**